



V PROPOJENÍ UMĚNÍ A PŘÍRODY - ZAHRADY TRAUTTMANSDORFF



TEXT a FOTO:
Barbora Hernychová

Pokud patříte také mezi obdivovatele zahrad a parků, rádi objevujete a necháváte se opečovávat jejich krásou, pojdte dál. Vyhradte si celý den, vezměte děti, rodinu i s prarodiči a vyrazte na zážitkovou cestu plnou vůní, barev, výhledů i tajemných zákoutí se spoustou domácích a exotických rostlin. Na strmých svazích Jižního Tyrolska, u lázeňského města Merano, se nachází jedna z nejkrásnějších evropských botanických zahrad – Trauttmansdorff Garden. My tu strávili celý srpnový den a pro mě to bylo skoro málo. Kdyby už nezavírali, navrátila bych se do té nádhery ještě déle.



Vplouváme do zahrady

Velká mapa umístěná hned u vchodu nám prozrazuje, že celý objekt je rozdělen do čtyř tematických oblastí: „Lesy světa“, „Sluneční zahrady“, „Vodní a terasovité zahrady“ a „Krajina Jižního Tyrolska“. Díváme se, kudy se nejlépe postupně vydat, abychom nic neminuli. Jelikož je vedro, láká nás stín a naši návštěvu začínáme v lesních zahradách ve spodní části areálu. Cesta nás vede pod vzrostlými jehličnany Severní a Jižní Ameriky, obdivujeme rozličné druhy obřích bambusů a naši největší pozornost si získává wolemie vznešená. Jehličnan, který byl do nedávna známý pouze z fosilií a rostl v době, kdy po Zemi ještě pobíhali dinosauři. Až v roce 1994 byly v Austrálii objeveny exempláře, o kterých dlouho nikdo nevěděl. Je to skoro jako cesta do pravěku.



Skleník s pracovitými mravenci

Opouštíme stinný les a dále pokračujeme k velkému skleníku. Ty já miluji – taková živá exotická umělecká díla, orchideje a další omamné květy mnoha tvarů, barev a velikosti mě vždy upoutají. Člověk se po vstupu dovnitř dostává do úplně jiného klimatu a dýchne na něj horko a vlhko živelné tropické přírody. Tenhle skleník není ale jenom o rostlinách. Děti okamžitě zláká velké terárium s různými trubkami plnými běhajícími mravenci, kteří porcují okvětní plátky růží a přenášejí si je do mraveniště. Neúnavní pracanti. Díky tomu, že běhají v průhledném plexiskle, připravují návštěvníkům zajímavou podívanou. Jako by dílky okvětních růžových plátků běhaly samy na maličkých mravenčích nožičkách. Dlouho je sledujeme. Takový trénink mindfulness. A já si říkám, že bych chtěla mít tolik energie jako mravenec. 😊

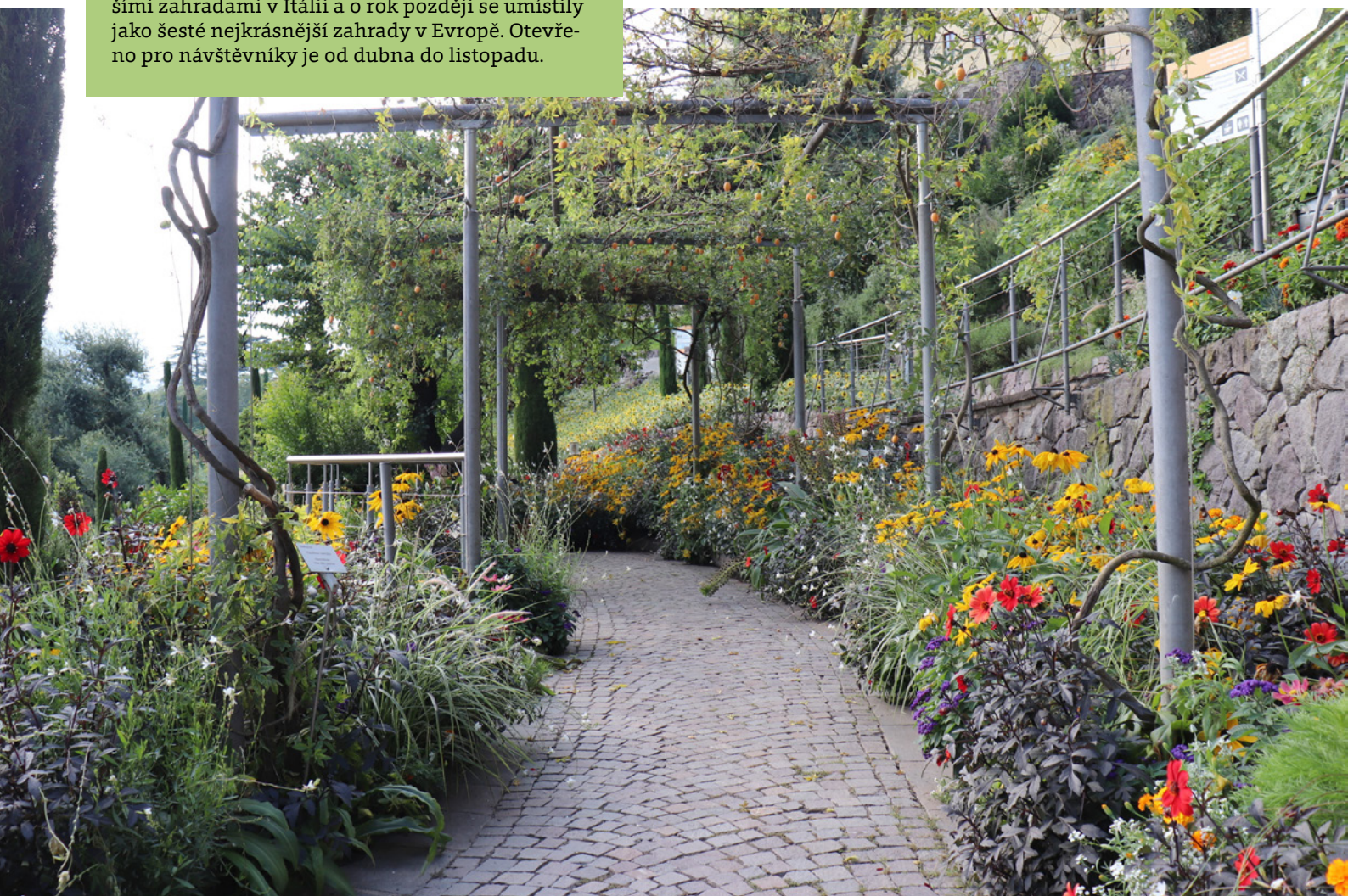


Osvěžující piknik v japonské zahradě

Tropické vedro načerpáno a těšíme se už ven na čerstvý vzduch. K radosti nás všech vede cesta stínem dalších jehličnanů, a dokonce přicházíme k potoku a příjemnému vodopádu v japonské zahradě. Tomu se nedá odolat. A tak si zouváme boty, smáčíme nohy, usedáme na příjemný trávník do chladu tohoto osvěžujícího koutu a děláme si piknik. Tohle je náramně příjemné spočinutí. Náruč japonské zahrady nabízí klid a takovou jemnou pečující energii, ideální pro vydatný odpočinek. Následně nás bude čekat výšlap kaskádovitými zahradami na nejvyšší vrchol, tak sbíráme síly.

Něco na úvod

Zahrada se rozkládá na ploše kolem 12 ha a s jejím budováním se oficiálně začalo v roce 1994. Zámek Trauttmansdorff s okolním parkem pamatuje ale dobu mnohem dřívější. Původně totiž sloužil jako vyhlášený lázeňský hotel, jehož pravidelnou návštěvnicí bývala i císařovna Alžběta Bavorská – Sissi. Díky svému umístění ve slunném svahu nabízí zahrada ideální klimatické podmínky. Rozprostírá se v kaskádách v nadmořské výšce 334–438 metrů s přirozeným tvarem amfiteátru a domov tu má více než 100 000 různých rostlin. V roce 2005 byly Trauttmansdorff Gardens vyhlášeny nejkrásnějšími zahradami v Itálii a o rok později se umístily jako šesté nejkrásnější zahrady v Evropě. Otevřeno pro návštěvníky je od dubna do listopadu.





Pres rýžoviště a palmovou pláž do slunečních zahrad

Opouštíme příjemný stín a s vidinou vedra, které nás teď čeká, se vydáváme dál. Projdeme si ještě písčitou pláž osázenou palmami s nádhernou podívanou na okolní hory a vinice a pískem tak rozpáleným, že na něm jen těžko udržíme chodidla. Poté se dostáváme ke kaskádovitým rýžovým záhonům, mezi nimiž se dá procházet a kde si připadáte jak na opravdové rýžové plantáži. V tomto místě opouštíme první část zahrady a serpentinovitými chodníčky se vydáváme nahoru do zahrad slunečních.

Středozeří uprostřed Alp

Stoupáme stále nahoru, obklopují nás záhony nádherných středomořských bylin a je neskutečné vedro – vyberte si k cestě určité jiný měsíc než srpen. Voní tu levandule a růže, cypřiše a borovice, kvete spousta třapatků a slunečnic a já si připadám spíš jak v Provence než v Alpách. Lebedím si v té kráse, je to potěšení pro všechny smysly. Tolik pestrosti mi dělá vážně dobře.

Na nejvyšším vrcholu

Po 100m převýšení jsme konečně nahoře a vítá nás obrovská voliéra plná papoušků, kterým vévodí dva velcí krasavci zástupců Ara ararauna. Volně se procházíme mezi těmi všemi opeřenci a skrz voliéru projdeme na lákavou vyhlídku. Vyhlídkové místo ční





do prostoru a otevírá nám krásnou scenérii Jižního Tyrolska – vinice s typickou architekturou obklopené tyčícími se vrcholky Alp. Ano, výstup stál za to, i když naši pubertáči tento názor nesdílejí. 😊

Zahrada milenců

Horní část ukrývá ještě další zákoutí a mě moc baví je objevovat. Našli jsme zahradu, ze které jsem nadšená úplně nejvíc. Je taková schovaná, dala by se snadno minout, ale něčím si mě přitáhla. Nazvala bych ji „secret garden“, trochu tajemnou, až mystickou. Vede k ní chodníček lemovaný růžemi a hortenziemi, na němž můžeme číst v mnoha světových jazycích MILUJI TĚ. Je to zahrada milenců. Projdeme bránou a před námi se rozprostře velké jezírko s mnoha lehátky a moderními umělecky ztvárněnými obřími květinami. Je to nesmírně zajímavý prostor. Moderní umění se tu mísí s klasickou jemností květin a vše je propojeno prvky vody v podobě nejen velké vodní plochy, ale i kouzelných vodních zákoutí a fontány se sousoším milenců. Dokonce si tu mohou zamilovaní lidé dát slib pomocí rituálu, kterým je provází velké květiny – nejprve očista od všeho starého, pak u velké kamenné sochy projdou mileneckým slibem a na závěr vše ukotví přáním trvalosti svého slibu. Celý prostor zahrady milenců působí až magicky a pro mě zůstává tím nejkrásnějším a nejinspiračnějším místem celé naší návštěvy. A navíc – děti jsou taky nadšené, protože jezírko využívají coby bazén ke koupání.

Vyhledka ve tvaru dalekohledu

Jen nerada se loučím s klidem kouzelné oázy, ale je čas vyrazit dál. V této horní části se nachází atraktivní vyhlídkové místo, velká visutá plošina ve tvaru dalekohledu od architekta Mattea Thuna. Je to veledílo, pro mě trochu zásah do místní krajiny, ale výhled je odtud božský, to ano. Užíváme si pohled na nekonečné hory a členité zahrady pod námi. V kaskádách klesajících až dolů k zámku budeme za chvíli sestupovat i my.

Vodní a terasovité zahrady

Loučíme se s výhledem a serpentinami vstupujeme postupně do třetí oblasti zvané vodní a terasovité zahrady. Mísí se tu rozličné zahradní architektury – italská renesanční, anglická, bylinkové zahrady s léčivkami, rozárium či leknínové jezírko. Užívám si zdejší proměnlivost a smekám před všemi zahradníky, kteří se tady o tu krásu starají. Prostor doplňují různé pergoly, loubí, zahradní lavičky a další odpočinková místa navozující pocit klidu a zpomalení.

Pan olivovník

Velkým zpomalením je pak úplné zastavení se v čase u nejstaršího místního obyvatele – nepřehlédnutelného, 700 let starého olivovníku dovezeného ze Sardinie. Když ho sázeli, vážil prý 5,8 tuny a k jeho přepravě bylo potřeba speciální na zakázku vyrobené vozidlo.



Klaním se jeho požehnanému věku a moudrosti, je to opravdu „pan strom“ s vrásčitou kůží a zkušenostmi tvarovaným tělem. Říkám si, co všechno asi pamatuje a kdyby mohl vyprávět, kolik bychom se toho od něj dověděli.

Citronárium a palmový les

Jdeme dál a čekají nás tady stromy zase úplně jiné. Milovníky citrusů nadchne terasa věnovaná právě a jenom jim. Vůni citrusů mám moc ráda a v horkém letním dni je obzvláště osvěžující. Rostou tu pomeranče, citrony, mandarinky, droboučké kumquaty a citrus zvaný Budha's Hand, jehož plod připomíná pařát, znetvořenou ruku či mnohachapadlovou chobotnici. Hned vedle velké vodní plochy nalézáme obří palmový les, jedná se o čínské konopné palmy. Jejich stín je ideálním místem k relaxu a odpočinku. Na chvíli spočineme na lavičce a dopřáváme klid unaveným nohám.

Zahrady Jižního Tyrolska

Poslední část zahrad, kterou jdeme ještě prozkoumat, představuje původní krajina a kulturní rostliny místního regionu. Pěšina vinoucí se podél potoka lemovaného olšemi a vrbičkami následně přechází v most, který nás převede přes močál plný rákosí. Jedná se o ukázkou původních bažinatých plání, které dříve údolí Jižního Tyrolska pokrývaly. Dnes z nich zůstaly už jen malé části. Po projití těmito bažinami se vracíme do kulturní krajiny současných dnů a vítá nás venkovská zahrada se vším, co na venkov patří.

Jako na vsi

Záhony se zeleninou se prolínají s bylinkovými, prostor zdobí spousty květináčů a my se pozastavíme u ohrady a výběhu s králíky, morčaty, drůbeží či zvědavými lamami. Lamy si nás získaly svým letním sestřihem připomínajícím obřího pudla. Jsou zvědavé a rády se s námi fotí, tak toho využíváme. Mé srdce zahradnice plesá – takové permakulturní království. Jiřiny, astry, cíně, afrikány v různých barevných kombinacích či dekorativní papričky zdobí celý selský dvorek. Sbírám inspiraci pro vlastní zahradu. Zaujalo mě pěstování více druhů zeleniny ve velkých květináčích – celer, cibule, kedlubny nebo kombinace různých fazolí, bylin, lilků a rajčat, zajímavé tipy na balkon či menší zahradu na terase. Nerada se s touto venkovskou krásou loučím, ale zdá se, že během chvíle zahrady zavírají, a pokud tu nechceme nocovat, asi budeme muset vyrazit k východu.

Těším se na příště

Trochu smutným, že jsme nestihli úplně všechno, doporučuji dorazit na návštěvu hned ráno, a ne až v průběhu dopoledne jako my. Těch pár hodin navíc by se nám teď hodilo. Takže část si nechávám na příště a vím, že už to nebude v parném srpnu, ale ideálně v pozdním jaře. Každopádně Trauttmansdorff Gardens mě uchvátily svojí originalitou a pestrostí. Řekla bych, že je to nejvýstřednější botanická zahrada, co jsem kdy navštívila, s velmi nekonvenčními prvky a spoustou překvapení. Mísí se tu tradice s moderním uměním, původní s novým, klid s provokací. A výhledy, které zahrada ze svých nejvyšších poloh nabízí, jsou jednoznačně nezapomenutelné.

Koukněte na:
www.trauttmansdorff.it